

RIIGIKOGU

IV koosseis.

VIII istungjärk.

195. koosolek.

4. detsembril 1931.

Sisu:

1. Vallasvara aresti alla panemise ja müügi asjus Tsiviilkohtupidamise seaduse muutmise ja täiendamise seadus — II lugemisel.
2. Järgmise koosoleku määramine.

Koosoleku avab Esimees **K. Einbund** kell 20.38 min.

Sekretäri kohal sekretäri teine abi **O. Gustavson**.

1. Vallasvara aresti alla panemise ja müügi asjus Tsiviilkohtupidamise seaduse muutmise ja täiendamise seadus — II lugemisel.

Üldkomisjoni aruandja **J.*Holberg**.

Juhataja: Ma hääletan selle seadusele nõu osade kaupa.

Pealkiri võetakse vastu.

(I osa.)

R. Eliaser: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Ma teeksin ettepaneku, täiendada § 973 p. 8 järgmiste sõnadega: „niivõrd kui nende asjade hinnatud koguväärtus ei ületa 250 krooni.“ Sellega oleks käsitöölisele või ametmehele jäetud minimaalne asjade väärtus, mis temale jääb ja millega ta võib oma igapäevast leiba teenida. See parandus võimaldab kreditoridele ligi pääseda. Ühtlasi teen ettepaneku, tõmmata maha sõnad „või tema perekonnaliikmetele“. Perekonnaliikmete isikliku varanduse juurde kreditor niikuinii ei pääse ja sellepärast oleks selle nimetamine üleliigne. § 973 p. 8 kõlaks minu ettepanekus järgmiselt:

„§ 973 p. 8. Asjad, mis on vajalikud isiklikuks igapäevaseks tegevuseks võlgnikule enesele tema elukutse, teenistuse, käsitöö või tööstuse alal, niivõrd kui nende asjade hinnatud koguväärtus ei ületa 250 krooni.“

(Vahelhüüe.) Ma juba kandsin ette, et kui meie seda ei piira, siis võivad tulla nähtused, et inimestel võivad suured varan-

dused käes olla, ja keegi ei pääse ligi. Öeldakse, et need on nende elukutseks tarvilikud: arstile on tarvilik röntgeni kabinett, shofferile auto, kalamehele paat. See võib väga suur paat olla, kuid keegi ei pääse ligi. Ka talude suhtes on ette nähtud teatud miinimum. Ja kui seda ei oleks, siis ei pääseks keegi talulegi ligi. Aga kui meie siin miinimumi ei määra, siis käsitöölisele ja töösturitele ei saa võlausaldajad ligi. See oleks üks asi. Edasi mõtlen ma, et punkt 10 tuleks, — et ära hoida jumalamuidu tekkida võivaid protsesse ja vaielusi, — täiendada teise lõikega, mille sisu oleks järgmine: „Võlgniku majapidamise põllupinna suurus tõestatakse kohaliku vallavalitsuse poolt väljaantava tunnistuse läbi, mida esitab nõudja kohtupristavile ühes täitelehega nõudmise pööramisel põllumajapidamises leiduvale vallasvarale.“

Siis oleks nii, et kohtupristav tuleb kohale, tal on käes tunnistus, kui suur põllupind on võlgnikul, ja talle ei teeks raskusi välja rehkendada, palju loomi ja palju vilja peab üles kirjutamata jääma. Muidu tekiks vaielusi, ja kohtupristav peaks põllupinna suurus fikseerimiseks maamõõtja ning töölisel kutsuma. See aga teeks selle protseduuri nii keeruliseks, et keegi ei hakkaks sellega jantima. Vallavalitsustel on need andmed olemas, ja erilist raskust tunnistuste andmine ei sünnitaks. Ainukene kahtlus võiks tekkida selles mõttes, et võlgnik võib-olla on vallavalitsusega väga heas vahekorras ja selle tõttu võib tunnistuse nõudmisest teada saades varandusi kõrvaldada. Aga ma arvan, et see hädaoht on palju väiksem, kui et jätta punkt muutmata, mis kaasa tooks lõpmata suured vaielused ning raskused.

Lõpuks tahaksin ma veel puudutada § 1070. Ma juba rääkisin, et kui meie jätame kreditorile õiguse teistkordse müügi mittetoimimisel omale jätta seda vallasvara, siis on lõpmata suur tähtsus vara hindamisel. Ja kuna ei ole otstarbekohane nõuda, et igakord juba esimese müügi eel igas väikses asjas kreditor tingimata kohale sõidaks ja seal ära hindaks asjad, siis olekski tarvilik teha § 1070 väikene parandus, mis võimaldaks üleskirjutatud

varanduse ümberhindamist ette võtta. Maksva protsessi järele, kui kreditori kohal ei ole, siis toimetab hindamist võlgnik. Kohtupristav ei saa seal midagi teha. Võlgnik võib määrata missuguse hinna ise tahab. See on üheltpoolt. Teiseltpoolt võib juhtuda, et kreditor on koha peal, hindab odavasti, võlgnik arvestab, et selle võla ta maksab kinni, hädaohtu ei ole ja ei vaidle odava hindamise vastu. Kuid ootamata tuleb veel teine kreditor juurde ja võlga ei suuda ta enam reguleerida. Kui siis teistkordne oksjon ei toimu, on kreditoril õigus jätta see varandus omale poole hinnaga. Ja see võib antud juhtumil olla väga kahjulik võlgnikule. Et sarnaseid juhtumisi ei tuleks, ma paneksin ette, muuta § 1070 ja panna maksma järgmises redaktsioonis:

„§ 1070. Uus enampakkumine määratakse ilma varanduse teistkordse hindamiseta, kui ükski nõudjatest ei ole omas teistkordse enampakkumise määramise palves palunud üleskirjutatud vara uuesti asjatundja läbi ära hinnata, või kui võlglane ei ole palunud 7 päeva jooksul, arvates kohtupristavi teate saamisest teistkordse enampakkumise määramise palve esitamise üle seda samas korras teha, ja toimetatakse esimese enampakkumise eeskirjade kohaselt selle vahega, et teine enampakkumine algab pooldest hinnatud hinnast.

Varanduse uuesti hindamise palve esitamisel nõudja või võlgniku poolt teatab kohtupristav kõigile asjaosalistele ettevõtetavast uuest hindamisest, tema kohast ja ajast, nõudes sisse enne uue hindamise soovijalt kuludeks vajalik summa.

Kõik käesolevas paragrahvis tähendatud teated saadab kohtupristav asjaosalistele posti kaudu tähtkirjades, kui nõudja või võlglane on sellekohase sooviavaldusega esinenud ning siis annud asjaosaliste posti saatmiseks täpse aadressi.“

Ma võtsin sisse viimase lõike selle üle, et posti kaudu võib teateid saata, sellepärast, et kui meie nõuaksime, et kohtupristav igakord kohale sõidaks, siis teeks see selle protseduuri natukene kalliks. Ma arvan, et seda võib ka väga hästi teha posti kaudu.

A. J õ e ä r: Härra Eliaser on siin teinud terve rea paranduse-ettepanekuid, mil-

lest suurem osa komisjonis kaalumisel ei ole olnud. Kahjuks on aga seadus niivõrt kiire iseloomuga, et selle komisjoni tagasiandmisest juttu olla ei saa. Vastupidi, mul on kavatsus teha ettepanek, täiendada seadus kolmanda osaga ta maksamahakkamise kohta väljakuulutamisega. Pean aga tähendama, et ka ilma härra Eliaseri poolt tehtud parandusteta, komisjoni poolt esitatud kujul, seadusega saab sihi kätte, mis valitsus soovis selle seaduseelnõu esitamisel.

Mis puutub härra Eliaseri parandusse § 973 p. 10. kohta, et võla sissenõudja peab teateid esitama koha suuruse kohta, siis selle paranduse võib sisse võtta ja ma arvan, et võlglasel ei võiks midagi selle vastu olla, kui võlausaldajale on kohuseks tehtud need andmed esitada, mida õiguse pooldest võlgnik peaks esitama. Aga teiste paranduste vastu pean vaidlema. kõige kindlamalt aga selle vastu, mis tahetakse teha § 973 p. 8 juurde, nimelt et ei vabastataks aresti alt kõike võlgnikule tema igapäevaseks tegevuseks tarvilikke asju, vaid ainult 250 krooni väärtuses. Selle põhimõtte vastu peab vaidlema. Arestist vabastamine ei olene asja väärtusest, vaid oleneb sellest, kas see asi võlglasel tema elukutse alal igapäevaseks tegevuseks tarvilik on. Näiteks õmblusmasin ei maksa vast üle 250 krooni, aga mis maksab kudumismasin? Ei ole vist kudumismasinat, mis oleks alla 250 krooni väärtuses. Mispärast võtate kuduvalt võimaluse ära omale ülespidamist teenida, aga õmblejale jätate selle alles? Ma esitasin komisjonis teistsuguse redaktsiooni, aga komisjoni poolt vastuvõetud redaktsioon pandi ette Kohtuja siseministeeriumi esindaja poolt ja see on täpselt see, mis uues tsiviilseadustiku eelnõus. Selle väljatöötamise kallal on töötanud asjatundjad, ja see paragrahv ei ole nende peaju sünnitus, vaid on võetud maksvast Saksa tsiviilseadustikust, kus ei ole mingeid raskusi tekitanud selle paragrahvi olemasolu. See põhimõte, et inimestele nende igapäevaseks tegevuseks tarvilikud abinõud kindlustatakse, see põhimõte on nii tähtis, et seda ei saa eitada ja piirata kahesaja viiekümne krooniga. (V a h e l h ü ü e.) Kindlasti käib, aga see on ka tarvilik, et see käiks siia alla. Autojuhi taksiautot ei saa niikuini ära müüa, sest harilikult on see alles müüva firma omandus, ja lepingus on punkt sees, et auto on niikaua autojuhi käes üüril, kuni ostuhind tasutud. (V a h e l h ü ü e.) See isik, kellele varandus panditud, see võib

müüa, kui pandilepingus selleks õigus antud, aga teiste võlgade eest müüa ei saa.

J. Teemant: Lugupeetud Riigikogu liikmed! § 973 p. 8 on eelnõusse võetud üldkomisjonis; seda ei olnud valitsuse ettepanekus, ja kui nüüd lugupeetud rkl. härra Jõeäär arvab, et see punkt tuleb vastu võtta, kuid selle muudatusega, et vabastamisele kuuluva varanduse väärtus tuleb suurendada, siis arvan ma, et rkl. Eliaseri ettepanek on kaugelt rohkem vastuvõetav; võib ju vaielda, kas see summa on kohane, või mitte, sest ettepanekus räägitakse 25 tuhandest sendist. (V a h e l h ü ü e.) 25 tuhat senti või 250 krooni, minu härrad, see on ju ühepalju. Mulle näib, härrad Riigikogu liikmed, kas ei ole see liiga julge, võtta vastu ettepanek niisugusel näol, nagu seda teeb härra Jõeäär, sest sellega võib suured varandused arestist päästa. Ma arvan küll, et teatavas väärtuses varandusi tuleb praegusel ajal müügist päästa, kui-kaugele selles suunas tuleb minna, selle üle võime rääkida, ja kas just see summa, mis eelnõus ette nähtud, kohane on, selle üle võib kõnelda, kuid lugupeetud rkl. Jõeääre ettepanek on siiski ekslik, on minu arvates liiga lai; selle ettepaneku vastuvõtmisega võivad tulla kuritarvitused. Ma kardan, et võrdlemisi suurte varandustega võlgnikud ei täidaks oma kohustusi.

Teiselt poolt tegi rkl. Eliaser ettepaneku § 973 p. 10 suhtes, et nõudja peaks tunnistuse esitama vallavalitsuselt, et võlgniku talu vastab teatud suurusele. Arvan, et see nõudmine sünnitaks palju raskusi nõudjale. Muidugi ei oleks midagi katki, kui selle tunnistuse peaks esitama võlgnik ise. (V a h e l h ü ü e.) Vaadake, kui sellele seisukohale asuda, et seda tunnistust peaks nõudja täitmislehega ühel ajal esitama, siis tulevad arusaamatused ja tõsised raskused täitmisel. (V a h e l h ü ü e.) Vahepeal, kui nõudja tunnistust muretseb, on varandus kõrvaldatud, sest nõudjal ei ole võimalik nii ruttu kindlustust saada, tema ei saa tunnistust kätte, ja tema peab võib-olla isegi pealt vaatama, kuidas võlgnik oma varandust vabalt ise müüb, see ei oleks soovitav. Arvan, et võlgnik, kelle huvides on oma varandust müümisest päästa, peaks ise ka selle eest hoolitsema, et ta varandust üles ei kirjutataks, tal on see kergem. (V a h e l h ü ü e.) Tema elukoha järele sünnib ju üleskirjutamine enamasti. Võlausaldaja aga elab ei tea kus. (V a h e l h ü ü d e d.) Seda võib võlgnik silmapilk teha. (V a h e l h ü ü e.) Kui aga

sundida võlausaldajat seda tunnistust muretsema, võib hädadoht, nagu öeldud, selles seista, et võlgnikud võivad oma varandusi kõrvaldada ja seda ometigi praeguse eelnõuga ei taheta soodustada. Minu arvates võlausaldaja asemel peaks olema võlgnik.

M. J u h k a m: Väga austatud Riigikogu liikmed! Ma pean juhtima tähelepanu sellele, et meie arutame seda seadust päris võimatumas olukorras. Üldkomisjon arutas eelnõu umbes 2 nädala jooksul õige põhjalikult. (V a h e l h ü ü e.) Komisjon ei teinud ühtki parandust, mis ei olnud Vabariigi Valitsusele vastuvõetav. Härra Eliaser ütleb, et viimane asjaolu ei tähenda veel midagi. Kohtuministerium olevat ka enne asju teinud, millega leppida ei saa. Härra Teemant ütleb, et võib-olla üldkomisjon eksis, ja vaidleb ka härra Eliaseri vastu. Aga keda meie siis nüüd uskuma peame, kas üldkomisjoni, valitsust, härra Teemanti või härra Eliaserit? (V a h e l h ü ü e.) Soo, soo, aga siis ei maksa öelda, et ministeriumi nõusolek midagi ei tähenda. Seal on eelnõu kallal töötanud mitu inimest hulk aega. (V a h e l h ü ü e.) Võib-olla härra Eliaseril on õigus, aga võib-olla et ei ole, ja seepärast siis nende ettepanekute vastuvõtmine on ikkagi õige kahtlane asi. Mul on rohkem usku komisjoni seisukohtadesse, sest seal on inimesi palju rohkem, kui ettepanekute tegijaid täna, ja ka parandused võeti seal vastu õige ühel meelel.

R. E l i a s e r: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Kui siin mulle etteheiteid tehakse, nagu tuleksin ma täitsa uute ettepanekutega Riigikogu pleenumisse, siis pean need etteheited tagasi lükkama. Minu ettepanekud olid tehtud üldkomisjonis, ja seal oli alammääraks esialgu ette nähtud 150 kr. Üldkomisjonis räägiti, et see alammäär on liiga väike, võiks olla 300 või 500 kr., igitahes sellest räägiti. Nii et siin uut ettepanekut ei ole. Muidugi, kui tuuakse vastuväiteid minu ettepaneku kohta, siis Riigikogu võib siin seisukoha võtta, kas poolt või vastu hääletada. Igal Riigikogu liikmel on ju õigus paranduse-ettepanekuid pleenumis esitada. Kui minu ettepanek üldkomisjonis läbi kukub, siis mul peaks õigus olema pleenumi poole appelleerida, ja siin otsustab iga Riigikogu liige oma südame-tunnistuse järele.

Edasi teine ettepanek. Selles suhtes räägiti ka üldkomisjonis, kui tõsteti üles küsimus, kuidas tõendada põllupinna suu-

rust. Ja räägiti sellest, et kõige otstarbekohasem oleks vallavalitsuse tunnistuse läbi tõendada, ja arvati, et tingimata vallavalitsuses andmed olemas. Nii et uut ei ole ka selles ettepanekus.

Lõpuks hindamise suhtes ei ole ka uut ettepanekut. Hindamise suhtes oli mul teine variant ja nimelt: kui nõudja ise asjad oli hinnanud, siis ühe, kui kostja või võlgnik seda teinud, siis teise hinna eest oleks võimalik olnud neid omandada, peale teise mittetoimunud oksjoni. Aga ma ütlen, kui ka seda ettepanekut seal ei oleks olnud, minu härrad, kui meie tahame selgusele jõuda, ja otsustada, kas on otstarbekohane see seadus muutmatult vastu võtta, või on vajalik temasse viimsel silmapilgul mõningad parandused sisse võtta, siis, minu arvates, on see igapähe otsustada, mida siin otstarbekohaseks peame. Aga ma isiklikult pean ütleva, et ma ei näe ka mingit tarvidust, et see seaduseelnõu peab nii kiires korras ühel päeval kolmel lugemisel vastu võetama. Kui see seadus anti üldkomisjoni, siis tuli ettepanek, et ühe päevaga pidi ta seal vastu võetama ning juba järgmisel päeval üldkoosolekul heaks kiidetama. Läks kaks nädalat mööda, midagi ei ole katki. Mina arvan, et kui mõni Riigikogu liige ei saa seisukohta võtta, võib-olla tahetakse paremini järele kaaluda, meie võime ju seaduse arutamise edasi lükata, midagi katki ei ole, aga parem on siiski seadust vastu võtta järelemõeldult ja nii, nagu õigeks peame, aga mitte nii, et täna võtame seaduse vastu, homme hakkame seda parandama. See on nonsens, aga seaduseandlikul alal meie ei tohiks nonsensse teha.

R. Penno: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Täna jällegi seisame seisukorra ees, kus Riigikogu on sunnitud kolm koosolekut pidama hommikust hilja õõni. Hommikune koosolek katkestati 10-minutilise töö järele, et Vabariigi Valitsusele võimalust anda selgitada ja nõuda teatud selgust uussakslastele tasumaksimise küsimuse asjus. Käesolev seadus seisis hommikuse koosoleku päevakorras ja see oleks normaalolukorras arutusele tulnud. Nii kiire kui see uussakslaste asi ka valitsusel on, sündis sellest säärase kiirusega seebimull, mis lõhkes. Küsimuse kaalumise katkestati, ja meie ei tea, kui kaua valitsus selle küsimuse juures arutab. Meie kuuleme küll, et telegrammid Berliini ja valitsuse vahel käivad...

Juhataja: Kõneleja, ma palun Teid päevakorra juurde jääda.

R. Penno: Põllumajanduse seadus, nagu praegune seadus ja need ettepanekud, mis siin lugupeetud rkl. Eliaseri poolt tehtud, vajavad kaalumist, kuid meil ei ole võimalust neid kaaluda, nende kohta isegi seisukohta võtta kas või komisjonis, ei ole aega, et katkestada väheks koosolekut, et üldkomisjonile anda võimalust kokku astuda ja redigeerida ettepanekuid, kuigi meie kuuleme siin meie juristide poolt, et paljud neist ettepanekutest, mis siin esitatud, on põhjendatud. Ma seda tahan ära märkida, missuguses seisukorras meie peame seadusi andma just praeguse valitsuse ajal. See ei ole kellegi seaduseandlus, mis siin praegu tehakse.

O. Kask: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Nende paragrahvide juures ma peatuksin siiski õige kokkuvõtlikult. Põllutööminister ei olnud siis saalis, kui esitasin küsimusi, mis on aga väga olulised ja väga tähtsad.

Oleks soovitav, et valitsus siin lühidalt selgitusi annaks. Toon veel kord ette, et seadusega on pandud praegu Pikalaenu panga kaudu umbes 2½ miljonit krooni ühispankadele vastutus seemnevilja laenu, kalameeste laenu ja ikalduste laenu väljandmise juures. Pikalaenu pank ei kannu siin mingit vastutust, vaid see laen peab tasutud saama, — pool sellest isegi veebruarikuus — ning vastutavad ühispangad. (V a h e l h ü ü e.) Ei, ma sain just andmeid, et 1.300.020 krooni.

Oleks soovitav, et härra minister selgitaks, kuidas kujuneb ühispankade olukord selle seaduse tagajärjel, kas ei teki raskusi, mis tabavad käemehi ning lõpuks hoiusummade omanikke.

Põllutööminister J. Hüneron: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Rkl. Kase poolt tõstetud küsimusele ei ole mul käesoleval silmapilgul võimalik vastata, kuna oma ametkonna kaudu neid andmeid otsekoheselt ei saa, vaid peaksin pöörama teiste valitsuseaparaatide poole. (V a h e l h ü ü e.) Ühispankade tegevus ei ole minu käsutuses. Aga seda küsimust on valitsuses arutatud. Valitsus näeb, et seisukord ei ole lahe kellegi, ja raskusi tuleb kanda kõigil, ning on selles teadmises, et raskusi tuleb kanda ka ühispankadel. Tarvis on asja nõnda korraldada, et ka kõige raske mates oludes põllumeestel oleks võimalik tegutseda ja edasi elada. Kui liikuv inventar ära võetakse, siis on majapidamise jätkamine võimata. Kuigi küsimuse asjaliku

arutamise juures ei ole võimalik laskuda tunnete alale, pean rkl. härra Penno avalduste juures siiski imestust tundma, kuna tema seljatagune peaks eriti sellest huvitatud olema, et see seadus kiiresti vastu võetaks. (V a h e l h ü ü e.) Arvan, et lugupeetud Riigikogu liikmed kuulsid neid mõtteid, mida rkl. härra Penno avaldas. See oli pahandamine, nurisemine selle üle, mispärast seda seadust nii kiiresti arutatakse. (V a h e l h ü ü e.) Pean ütleva, et Põllutööministeeriumi juhtides just kogu aeg pööratakse minu poole põllumeeste seast küsimistega, kas tohiks teada saada, millal võetakse raudvara kaitse seadus vastu ja missugused takistused veel ees on, et seadust kord juba vastu ei võeta. Ühel on homme oksjon, teisel ülehomme. Seda kõike tähele pannes palun Riigikogu, et võimalust mööda selle seaduse vastuvõtmisega ja arutamisega kiirustataks.

Mis puutub käesoleval korral ülestõstatud vaidlusesse eelnõu § 1. juures, siis võin öelda, et valitsuse eelnõus seda paragrahvi ei olnud, ja et Riigikogu komisjon on iseseisvalt selle küsimuse üles võtnud. Seal on ette nähtud võimalused, et asjad käsitöö ja tööstusealal võivad piiramatult müügi alt vabaks jääda. Praegusel ajal ei ole nendel ettevõtetel üldse kaitset, ja raske on ette näha, kui absoluutne keeld maksma pannakse, missugused tagajärjed sel siis on. Võib küll arvata, et eralaenuasutusi see väga tõsiselt raskustesse saadab, ja selles mõttes võib öelda, et need ettepanekud ja esitised Riigikogu liikmete poolt, mis siin teatava piiri tahavad panna sellele asjale, mingid astmed ära määrata, kustsaadik keeld peaks ulatama, need seisukohad vastuvõetavamad ja soovitamamad on.

R. Penno (fakt. märk.): Lugupeetud Riigikogu liikmed! Mina pean siin paari küsimust, mida Põllutööminister võõriti käsitas, puudutama.

Kõigepealt ei ole meie rühm seaduseelnõu ja ettepanekute arutamist takistanud ega takistada püüdnud. Ka ei ole meie rühm ettepanekut teinud, et selle küsimuse arutamine edasi lükataks, vaid ümberpöörduvalt, pean konstateerima, et täna hommikul aruandja puudumisel, aruandja ei kuulu meie rühma, vaid põllumeeste kogudesse, küsimus arutamisele ei tulnud.

Teiseks ma pean märkima, et hommikune koosolek katkestati peale 10-minutilise arutamist uussakslastele tasumaksmise asjus, millist asja valitsus kiiremaks pidas,

kui seda seadust. Valitsus leiab, et midagi katki ei ole. Kõiki neid arutamisi, mis uussakslaste asjus olid, neid on ülearusteks peetud. (V a h e l h ü ü d e d.) Selle peale tahtsin tähelepanu juhtida. Ka on teada, et komisjonis aruandja puudumisel, kes kuulub kogude rühma, on seaduseelnõu kahel korral arutamata jäänud. Nii et Põllutööministri seletustega arvestada ei saa. (H u l g a l i s e d v a h e l h ü ü d e d.)

Juhataja: Palun rahu! Rkl-ed Kõster ja Sikkar, palun viisakamaid lauseid tarvitada. (V a h e l h ü ü d e d. — J u h a t a j a k o p u t a b h a a m r i g a.) Rkl. Laur, ma palun Teid juhatajaga mitte vaielda. (V a h e l h ü ü d e d.)

Aruandja J. Holberg (lõpusõna): Käesolevad parandused ei ole üldkomisjonis arutamisel olnud, ja komisjonis ei ole sarnaseid ettepanekuid tehtud. Nii et komisjoni nimel ei saa ma ühegi poolt olla. (V a h e l h ü ü d e d.)

Juhataja: Rkl. Eliaserilt on ettepanek § 973 p. 8 kohta. Selle ettepaneku juurde on rkl. Jõeääralt täienduse-ettepanek, võtta Kr. 250.— asemel Kr. 500.—

A. Jõeääre paranduse-ettepanek võetakse vastu.

R. Eliaseri ettepanek § 973 p. 8 kohta võetakse vastu ühes A. Jõeääre parandusega.

R. Eliaseri ettepanek § 973 p. 10 kohta lükatakse tagasi.

R. Eliaseri ettepanek § 1070 kohta lükatakse tagasi.

I osa võetakse vastu ühes parandusega.

II osa võetakse vastu.

Juhataja: Rkl. Jõeäär teeb ettepaneku, täiendada seaduseelnõu III osaga:

„III. Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega.“

III osa võetakse vastu.

Juhataja: Seaduseelnõu II lugemine on lõpetatud.

2. Järgmise koosoleku määramine.

Juhataja: Rkl. Tupits teeb korra kohta ettepaneku, pidada Riigikogu 196. koosolek 5 minutit pärast käesoleva koosoleku

lõppu; päevakorras: Vallasvara ares-
ti alla panemise ja müügi asjus Tsi-
viilkohtupidamise seaduse muutmise
ja täiendamise seadus — III luge-
misel.

Juhin tähelepanu sellele, et vaheaeg
peaks olema pikem, sest redaktsiooni ko-

misjon peab vaheajal seaduse läbi vaata-
ma. Kas on täiendavaid ettepanekuid?
(Hüüded: 15 minutit!) Vaheajaks on
ette pandud 15 minutit. (Hääletata-
takse.) Rkl. Tupitsa ettepanek ühes
parandusega on vastu võetud.

Päevakord on läbi. Lõpetan koosoleku.

Koosolek lõpeb kell 21.26 min.

Õige.

Kinnitan.

Koosoleku sekretär (allkiri).

Koosoleku juhataja (allkiri).